

ствува за народнитѣ работи, — както показватъ нѣколко писма до С. Жековъ въ Букурещъ и до Никола Мироновичъ Тошковъ и Стефанъ Д. Тошковъ въ Одеса (1859), — и безъ да пренебрегва високия си общественъ моралъ, разкривайки злоупотреби и безсвѣстна служба на другитѣ, — както показва докладната му записка (безъ дата) отъ това време, навѣрно до държавния здравенъ комитетъ въ Букурещъ, отъ който е получилъ назначението си.

Въ едно отъ писмата си до Жекова (24 февруарий 1859) той, разчувствуванъ силно, развива идеитѣ си върху прогреса на човѣчеството, като поддържа култа на смѣлитѣ действия, въ съгласие съ познатия афоризъмъ на Демокрита. Достигналъ почти 60 годишна възраст и патилъ много въ живота си, той се е убедилъ, че за всѣко сериозно предприятие е необходима „неустрасима смѣлостъ“. Поне въ петъ голѣми предприятия той е успѣлъ да се наложи чрезъ „твърдо решение и безстрашно мъжество“. Важното е да прояви човѣкъ постоянство и съобразителностъ, — останалото ще му бжде подсказано отъ самитѣ обстоятелства, които човѣшкиятъ умъ не е въ състояние да предвиди. И ако самъ-саминъ той постига нѣщо, колко повече биха могли да сторятъ „нѣколцина съюзени, имайки предъ видъ благо на родината“ и разполагайки съ „материалнитѣ и нравственитѣ сили на петъ милиона души“! Афористично той заявява, въ духа на Новия заветъ (Лука 21, 15), че „ако двама се съгласятъ за едно нѣщо, което е вѣчно, истинско, евангелско слово, и го пожелаатъ, то ще стане“. И като минава отъ философскитѣ обобщения къмъ историческитѣ факти и народнитѣ нужди, той вижда, какъ българитѣ стоятъ въ известенъ смисълъ най-зле между съседитѣ си. Ако тия, именно, сж обдарени съ народностъ, своя държава, своя духовна власть и своя военна сила, „т. е. четири необходими съставни части за самостоятно политическо съществуване“; ако Черна-гора — по-добре отъ Влашко и Молдова — има дори и пълна политическа независимостъ, а Сърбия притежава още, като пето качество, неустрасимостъ и бойна смѣлостъ, то България може да се похвали едничко само съ „неприкосновената си народностъ“. И Селимински продължава да разсжждава върху политическитѣ възможности на Изтокъ, предвиждайки рухване на турското владичество, както е рухнала вече и турската монета.